

مورد اول

- متوفی ۳۲ ساله، G₂ P₂ L₂، جمعیت روستایی، مراقبت دوران بارداری وی کامل و به جز سابقه های پرتویوییدی و مصرف روزانه نصف قرص لوتیروکسین از ماه چهارم بارداری / نمایه توده بدنه ۲۸.۳ (اضافه وزن)، مشکل دیگری گزارش نشد.
- در تاریخ ۹۶/۹/۱۸ به علت ROM و عدم پیشرفت زایمان (عدم نزول سر جنین / جنین درشت)، تحت بیهوشی اسپاینال سزارین و پس از ۲۴ ساعت با حال عمومی خوب و تجویز دارو مخصوص شد.

پس از زایمان - بخش بهداشت:

- در ۲ مراقبت پس از زایمان (بخش بهداشت) هیچ مشکل یا علامت خطری از جمله سردرد گزارش نشد.
- ۳ روز بعد از زایمان:** در تاریخ ۹۶/۹/۲۱ به دلیل سردرد و درد گردن به مطب پزشک عمومی بخش خصوصی مراجعه نمود که ۲ ویال آمپول دگزامتاژون برای وی تجویز که نوبت اول در همان روز و نوبت دوم در تاریخ ۹۶/۹/۲۳ تزریق گردید.
- ۱۳ روز بعد از زایمان:** مورخ ۹۶/۱۰/۱ ساعت ۸:۱۵ صبح و با شکایت سردرد شدید و حالت تهوع، توسط همسر و به حالت اورژانس به مرکز خدمات جامع سلامت منتقل شد. دستور تزریق سرم N/S و تزریق اندانسترون و تزریق یک سوم آمپول دیازپام عضلانی داده می شود. سپس طبق توصیه شفاهی پزشک مبنی بر ترجیح مادر، وی با وضعیت نیمه هوشیار با وسیله نقلیه شخصی به بیمارستان شهر منتقل گردید.

پس از زایمان - بیمارستان شهرستان:

- در بخش اورژانس دچار تشنج، استفراغ و کاهش سطح هوشیاری شد که تحت اقدامات اولیه احیا قرار گرفته و جهت دریافت اقدامات تخصصی در همان تاریخ و با وضعیت ایتنوبه و آمبولانس به مرکز آموزشی درمانی پورسینا اعزام شد.

پس از زایمان - مرکز آموزشی درمانی پورسینا (روشت) - ۹۶/۱۰/۵ تا ۹۶/۱۰/۱:

- در تاریخ ۹۶/۱۰/۱ مددجو با GCS:4، PR:115، BP:152/87 به اتاق CPR وارد شد.
- در طی مدت ۵ روز بستری، ویزیت های متعدد متخصص طب اورژانس، متخصصین و دستیاران نورولوژی، نوروسرجی، بیهوشی، قلب، زنان و داخلی انجام و اقدامات مورد نیاز از جمله جایگذاری مجدد لوله تراشه و اتصال به ونتیلاتور، انجام آزمایشات، Brain CT بدون کنتراست، کرaniotomی و ¹EVD گذاری با توجه به نتیجه Brain CT Scan (ICH^۳) با شیفت میدلاین)، CXR، سرم تراپی، فیزیوتراپی ۴ اندام، جوراب ضد آمبولی، گاواز و ... انجام شد.
- ۱۷ روز بعد از زایمان:** در تاریخ ۹۶/۱۰/۵ مددجو دچار ارست قلبی- تنفسی در حضور رزیدنت بیهوشی شد. متأسفانه عملیات احیا موفقیت آمیز نبود و در ساعت ۱۲:۳۰ PM بیمار فوت شد.
- خانواده متوفی اجازه اتوپسی جسد ندادند.**

¹.External Ventricular Drain

².Intra Ventricular Hemorrhage

³. Intra Cranial Hemorrhage

اهم مشکلات استخراج شده-مورد اول:

۱. عدم وجود مستنداتی دال بر معاینه جامع بیمار علیرغم قرار داشتن وی در دوره پس از زایمان
۲. عدم توجه به Pattern سردرد و میزان هوشیاری مادر در مرکز خدمات جامع سلامت
۳. عدم ثبت ویزیت و اقدامات انجام گرفته توسط پزشک مرکز خدمات جامع سلامت
۴. عدم توجه و حساسیت ویژه به وضعیت Post-Partum مادر در درمان و ارائه آموزش های لازم به بیمار و همراه وی

مورد دوم

- متوفی، ۳۲ ساله، G2 P2 L2، جمعیت شهری و بارداری وی خواسته بود. مراقبت پیش از بارداری انجام نشده ولی مراقبت بارداری وی تحت نظر متخصص زنان بخش خصوصی انجام شده بود.
- در تاریخ ۹۴/۳/۷ (GA: 38w+4d)، به علت CPD و تمايل شخصي، تحت بيهوشی اسپاينال در بيمارستان خصوصي سزارين و در تاريخ ۹۷/۳/۸ با حال عمومي خوب با دستورات دارويي و مراجعه مجدد (۳ روز بعد) ترجيح گردید.

پس از زایمان-بخش بهداشت و بیمارستان شهرستان:

- در يك نوبت مراقبت پس از زایمان در بخش بهداشت هيج مشكل يا عاليه خطر از جمله سردرد گزارش نشد.
- **۷ روز بعد از زایمان:** ساعت ۱۰ صبح مورخ ۹۴/۳/۱۴ و با شکایت تهوع و سردرد به بخش اورژانس بیمارستان مراجعه و توسط پزشك عمومي اورژانس ويزيت شد: تشخيص اوليه ميگرن مطرح و آمپول پلازيل، ارگوتامين و ايندومتاسين تجويز گردید و به منزل مراجعه كرد! BP:120
- در ساعت ۱۴:۳۰ همان تاريخ: مجددا به علت تشديد سردرد به بخش اورژانس بیمارستان مراجعه و توسط همان پزشك عمومي ويزيت شد و توصيه به ادامه درمان با داروهای قبلی شد. BP: 140
- در ساعت ۱۷ همان تاريخ: تزريق خودسرانه آمپول دگزامتازون در منزل
- در ساعت ۲۰:۴۵ همان تاريخ: به دليل حال عمومي بد، خواب آلودگي و افت سطح هوشياري با مرکز فوريت هاي پزشكى (اورژانس ۱۱۵) تماس گرفته می شود که بالاصله آمبولانس ۱۱۵ در منزل مادر حاضر شده و پس از ثبت علائم حياتی: GCS: 7/15 BP: 130/80 mm.hg PR: 75 /min RR:17/min و انجام اقدامات اوليه (برقراری IV Line، اکسیژن تراپی)، با درج « هيستريک (احتمالا) و کاهش در سطح هوشياري» در فرم گزارش مراقبت اورژانس ۱۱۵، مددجو را در ساعت ۲۱ به بیمارستان انتقال دادند.
- در ساعت ۲۱:۵۰ همان تاريخ: توسط پزشك اورژانس ويزيت و علائم حياتي ذيل از وی ثبت شد: BP: 180/90 mm.hg , PR: 90 /min , RR: 22/min T: 36.8 °C , GCS: 10/15 بيمار اسپاسم عضلانی و اسپاسم عضلات فک داشته و ارتياط چشمی و کلامی نداشته و به تحریکات دردناک پاسخی نمیداده است. دستورات و اقدامات درمانی شامل: اکسیژن تراپی نازال، سرم تراپی، دیازپام، فنی توئین، لازیکس، انجام آزمایشات، NG Tube، شستشوی معده (با شک به مسمومیت)، ساکشن ترشحات، گذاشتن ایرروی، ECG، سوند فولی و هماهنگی با مرکز آموزشي درمانی پورسيينا جهت انجام CT Scan و .... تجويز شد.
- ساعت ۲۲:۳۰ همان تاريخ: بيمار به همراه تکنسين اورژانس ۱۱۵ (بدون همراهی يكی از پرسنل بیمارستان) به مرکز فوق الذكر اعزام گردید.

پس از زایمان-مرکز آموزشی درمانی پورسيينا (روشت)-از ۱۴ تا ۲۱:۳۰ ۹۴/۳/۲۱

GCS: 3-4/15   BP: 150/90 mm.hg   PR: 60 /min   RR:60/min

- ساعت ۲۳:۴۴ مورخ ۹۴/۳/۱۴ در اتفاق CPR پذيرش شد.

گزارش موارد (Case Report) مرگ مادری در اثر خونریزی های داخل مغزی در بارداری

سکینه کشاورز محمدیان - کارشناس مسئول سلامت مادران معاونت بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی - ۲۷ تیرماه ۱۳۹۷

- در طول مدت ۷ روز بستری، ویزیت های متعدد متخصص طب اورژانس، متخصصین و دستیاران نورولوژی، نوروسرجری، فلوشیپ ICU و بیهودگی انجام و اقدامات مورد نیاز از جمله اینتوباسیون، اتصال به ونیلاتور پرتابل و انتقال به بخش ترومما و ICU جراحی اعصاب، کرانیوتومی و تخلیه هماتوم داخل مغزی به دلیل مشاهده ICH بازال گانگلیا با حجم حدود ۵۰cc در Axial Brain CT Scan و سایر اقدامات درمانی لازم برای وی انجام شد.
- ۱۴ روز پس از زایمان: در تاریخ ۹۴/۳/۲۱ مددجو دچار برadiکارڈی مقاوم به درمان و ایست قلبی در حضور فلوشیپ فوق تخصصی ICU شد. متأسفانه عملیات احیا موفقیت آمیز نبود و در ساعت ۱۰ AM بیمار فوت شد.
- متأسفانه اتوپسی جسد انجام نشد.

اهم مشکلات استخراج شده:

۱. کم توجهی پزشک اورژانس بیمارستان به شکایت و علائم بالینی بیمار با توجه Post-Partum بودن مادر.
۲. عدم ارجاع مادر جهت ویزیت مامایی از سوی پزشک اورژانس بیمارستان علیرغم Post-Partum بودن مادر.
۳. عدم همراهی یکی از پرسنل بیمارستان در حین اعزام بیمار از بیمارستان به مرکز آموزشی درمانی پورسینا.

مورد سوم

- متوفی، ۲۸ ساله، $G_1 P_1 L_1$ ، جمعیت شهری (تحت پژوهش دانشگاه علوم پزشکی ایران)، در تاریخ ۹۴/۸/۲۵ در تهران تحت عمل سازارین قرار گرفته و از تاریخ ۹۴/۶/۶ و به عنوان مهمان نزد خانواده خود در استان گیلان سکونت داشت.
- بنا به اظهار همراهان بیمار سابقه فشارخون بالا در بارداری داشته که خودسرانه مصرف قرص متیل دوپا را قطع کرده بود.

پس از زایمان - بخش بهداشت و بیمارستان شهرستان:

➤ **روز بعد از زایمان:** مورخ ۹۴/۹/۲۴ و با شکایت سردرد به مطب پزشک عمومی مراجعه و سرم ۱/۳ و ۲/۳ و شیاف دیکلوفناک دریافت کرد.

➤ **روز بعد از زایمان:** مورخ ۹۴/۹/۲۸ و با شکایت سردرد مجدداً به مطب همان پزشک عمومی مراجعه و دارو (ویتامین BP: 110/70 B6، آمپول دیازپام، شیاف دیکلوفناک، سرم) دریافت و به بیمارستان شهرستان مجاور ارجاع می گردد. در هنگام خروج از مطب دچار faint شده و به اورژانس بیمارستان ارجاع می شود.

➤ **BP: 140/80** دستورات و اقدامات درمانی از قبیل: ECG، اکسیژن تراپی، چک BS، IV Line تجویز و در ساعت 12:10 PM با توصیه به مراجعه سرپایی به بیمارستان شهرستان مجاور ترجیح شد.

➤ **12:15 PM همان تاریخ:** دچار تشنج شد و دستورات درمانی شامل سوندفولی، پوزیشن Lateral، ایتوباسیون، سرم نرمال سالین، فنی تؤین و اعزام به بیمارستان مجاور صادر شد.

پس از زایمان - بخش بهداشت و بیمارستان شهرستان مجاور - از ۲۸ تا ۳۰ مهر ۹۴

➤ **13 PM همان تاریخ (۹۴/۹/۲۸):** در بخش اورژانس پذیرش و توسط پزشک عمومی و سپس نورولوژیست ویزیت شد. در معاینه بیمار هوشیار نبود. مردمک ها میدسایز و Reactive بود. به تحریکات دردناک پاسخ نمی داد.

➤ اقدامات درمانی شامل ICU admission، پالس اکسی متري، مشاوره بیهوشی، زنان و زایمان، قلب، ... Brain CT Scan درخواست شد.

➤ **14:15 PM همان تاریخ:** در بخش ICU دچار ایست قلبی تنفسی شد. اقدامات CPR همزمان در حضور متخصص قلب و عروق انجام شد. اینتوبه و به دستگاه ونتیلاتور وصل شد. با توجه به وضعیت بیمار، Brain CT Scan انجام نشد.

➤ **۳۵ روز پس از زایمان:** مورخ ۹۴/۹/۳۰ ۱۱:۳۰ AM مددجو دچار برadiکاردي شده و عملیات احیا انجام شد که متاسفانه موقیت آمیز نبود و در ساعت 11:50 AM فوت شد.

➤ بر اساس جواز دفن صادر شده از سوی مرکز پزشکی قانونی شهرستان لاهیجان علت فوت «فارسخون بالا و مسمومیت حاملگی در زمینه فشارخون بالای مزمن» صادر گردید.

اهم مشکلات استخراج شده:

۱. کم توجهی مکرر پزشک عمومی بخش خصوصی به شکایت و علائم بالینی بیمار با توجه- Post-Partum بودن مادر.
۲. عدم توجه به Pattern سردرد مادر